పెద్దకథ

శారద నిర్ణయం

'అన్నపూర్ణ'

(గతసంచిక తరువాయి)

19

జగదీశ్వరమ్మలో రానురాను అశాంతి, ఆందోళనలు ఎక్కువైపోతున్నాయి. కారణం—ఈ మధ్యకాలంలో హేమంత్ వ్యవహరిస్తున్నతీరు — ఎక్కడ తిరుగుతున్నాడో, ఏం చేస్తున్నాడో — బొత్తిగా ఇంటికి రావటంలేదు. వచ్చిన వాడు కాసేపు కూర్చున్నా - ఏమిటో తీవ్రంగా బాధపడుతున్నట్లు కనిపిస్తాడు.

ఏమిటి వాడిలోని బాధ ?.... రజనిని గురించేనా ?.... కాకపోవచ్చు.... రజని అంటే వాడు నిరాశచేసుకొని చాలాకాలమైంది. దాన్ని గురించిన ఆలోచన వాడిలో చోటుచేసుకోవటమూ అసంభవమే....మరి దేన్ని గురించి - కృంగిపోతున్నట్లు ?

భగవంతుడు తమకు తరగని ఆస్తి ఇచ్చాడు. వరప్రసాదంగా ఓ కొడుకునూ ఇచ్చాడు.... కానీ, తనకు మనశ్శాంతి నివ్వక పోయాడేం ?—ఇలా పరితపిస్తూంటుంది ఆవిడ అస్తమానమూను.

అలాగే ఆవేళ ఉదయమూ - వంట చేసే పనికూడా మరిచిపోయి హాల్లో కూర్చొని ఆలోచిస్తోంది జగదీశ్వరమ్మ.

అదే సమయంలో ఓ యువతి చొరవగా లోపలికివచ్చి "జగదీశ్వరమ్మ గారంటే మీరేనా, పెద్దమ్మగారూ ?" అని అడిగింది.

ఆమె మాటలకు ఉలిక్కిపడ్డట్లై అటు చూసింది జగదీశ్వరమ్మ తలెత్తి - చాలా ఆశ్చర్యంగానూ.

"నేనే....మీ దేవూరు ?.... ఏం పనిమీదవచ్చావ్ ? కొంచెం చిరాకు పడుతూ అడిగింది.

"మాది హైద్రాబాదండీ....రజని నా స్నేహితురాలే...." అంది.

హైద్రాబాద్...రజని మాట ఎత్తేసరికి జగదీశ్వరమ్మ మనసు ప్రఫుల్లమైంది

"అలాగా !.... వచ్చి కూర్చో అమ్మా....ఇంతకూ నీ పేరేమిటో చెప్ప లేదు ?" అంది.

"కళ్యాణి....ప్రత్యేకించి రజనే పంపింది నన్ను....తన మనసులోని మాట మీకే చెప్పమంది....మీ అబ్బాయి హేమంత్‌గారు ఇంట్లో లేరుకదండీ ?" —అని అడిగింది అనుమానంగా అటూ ఇటూ చూస్తూ.

"లేడులే....నువ్వు చెప్పదలుచుకున్న దేమిటో చెప్పమ్మా....అయ్యో, నా మతిమండా అంత దూరంనుంచీ ప్రయాణం చేసివచ్చావు....కనీసం మంచినీళ్ళు కావాలా అని కూడా అడగలేదు...."

"అవేం అక్కరలేదులెండి పెద్దమ్మగారూ....మాకు ఈ పక్క పట్నంలో బంధువులు ఉన్నారులెండి....రాత్రి వచ్చి వాళ్ళింట్లోనే దిగాను....కాఫీ టిఫిన్ అన్నీ అక్కడేపూర్తిచేసుకొని వచ్చాను లెండి...." అంటూ అసలు విషయం చెప్పకొచ్చింది కళ్యాణి - తన ప్లాను ప్రకారం.

కళ్యాణిది హైద్రాబాద్ కాదనీ, ఆమె తన చెల్లెలు కూతురేననీ తెలియదు జగదీశ్వరమ్మకు.... శ్రీలక్ష్మికి ఓ ఆడపిల్ల, మగపిల్లడని తెలుసు కాని—వాళ్ళ పేర్లు, వయసులు తెలియవు. చెల్లెలి మీది అక్కసుతో అలాంటి వివరాలు తెలుసుకొనే ప్రయత్నమే చేసెరగదు ఆవిడ.

* * *

ఆ రాత్రి ఇంటి మీద గాలి మళ్ళి పట్నంనుంచీ రామానగరం బయలుదేరాడు హేమంత్. తల్లికి కనిపించక అప్పుడే నాలుగురోజులైంది....అదీ కాకుండా జేబులోడబ్బు అయిపోయింది. అమ్మను చూసినట్లూ ఉంటుంది. అవసరమైన డబ్బు అడిగి తీసుకోవచ్చు - రెండు విధాలుగా ఆలోచించి ఇంటికి వచ్చాడు.

తీరాచూస్తే - ఇంటికి తాళం పెట్టిఉంది. అదిరిపోయాడు హేమంత్.

"బాబుగారూ !....ఉదయం హైదరాబాద్ నుంచీ ఎవరో అమ్మాయిగారు వచ్చి అమ్మగారికి ఏమిటో చెప్పారు....ఆ అమ్మాయిగారు వచ్చిన కాసేపటికే ఎళ్ళిపోయింది.... ఎందుకొరకో అమ్మగారు మధ్యాహ్నం ఉన్నట్లుండి హైదరాబాద్ ప్రయాణం అన్నారు—వార్ని నేనే బస్సెక్కించి వచ్చాను....మీరొస్తే తాళాలు ఇచ్చి, ఆ విషయం చెప్పమన్నారు" అంటూ తన బొడ్లో ఉన్న తాళాల గుత్తి తీసి హేమంత్‌కు ఇచ్చాడు నౌకరు కొండయ్య.

"అలాగా !" అని—ఆలోచిస్తూ వెళ్ళి యథాలాపంగా తలుపులు తీశాడు హేమంత్.

హైద్రాబాద్ నుంచీ వచ్చిన అమ్మాయి ఎవరు ?.... అమ్మకు ఆమె ఏం చెప్పిఉంటుంది ?.... ఇదీ రామచంద్రరావు మామయ్య ఆడుతున్న నాటకమే. తను వాళ్ళ మాట వినడని తెలిసి—తల్లికి ఏవో కల్లబొల్లి మాటలు చెప్పి—ఆమె ద్వారా ఏవైనా సాధిద్దామనుకుంటున్నారేమో ? కావచ్చు....కానీ, తను మాత్రం ఇంకా వెనకటి అమాయకస్థితిలో లేడని - వాళ్ళకు అర్థం కాలేదేమో ?

....వెళ్ళనీ....అమ్మకూ తెలిసివస్తుంది వాళ్ళనైజం...రజనిలో మార్పు వచ్చినట్లు మామయ్య చెబుతున్నాడు...అదెంతవరకు నిజమో అమ్మేఅర్థంచేసుకొంటుంది అనుభవపూర్వకంగా ....కరుడుకట్టిన రజని పాషాణహృదయం కరగడం—అంతసులభమా ?....

...నిజానికి కళ్యాణి ఎంత పనిచేసింది ?....'నిజమేమిటో శారదకు తెలియ చెప్పేస్తున్నా నన్నయ్యా' అని ముందుగా తనకు మాట మాత్రమైనా చెప్పకుండా వెళ్ళి పుసపుస చెప్పేసి— వాతావరణాన్ని కలుషితం చేసింది....ఇప్పుడు శారద తన ముఖం చూడటానికి ఇష్టపడటం లేదు. ఆమెను చూడందే ఉండలేకపోతున్నాడు తను... వాళ్ళ నాన్నగారు పోయినప్పుడు...తను పరామర్శించటానికి వెళ్ళినరోజు శారద వ్యవహరించిన తీరును తను మరచిపోలేకుండా ఉన్నాడు. ....ఇపుడు శారద పౌరుషంగా ఉద్యోగం కూడా చేస్తోందని విన్నాడు.

...తనకు శారద కావాలి. ఆమెను ఒంటరిగా కలుసుకొని క్షమాపణ చెప్పకోవాలి... ఇంత జరిగాక తిరిగి శారద తన్ని నమ్ముతుందా ?... ఆమెకు తనమీద నమ్మకం కలగటం కోసం ఏమైనా చేయాలి.... ఏం చేయాలి ?.... తనకు శారద కావాలి...ఆమెను పొందటం ఎలా ?...

...స్వంత చెల్లెలికన్నా మిన్నగా చూసుకుంటుంటే – ఆ అన్నయ్యనే పిచ్చివాడిగా మార్చాలని చూసింది కళ్యాణి...'కళ్యాణీ....అంతా నువ్వు చేసిందే !

—ఆలోచనలకు, ఆవేశానికి తట్టుకోలేక—పట్నంనుంచీ ప్రత్యేకించి తెచ్చుకున్న విస్కీబాటిల్‌ను ఖాళీచేయటం మొదలు పెట్టాడు - ఆ లంకంత ఇంట్లో ఒంటరిగా మిగిలిన హేమంత్. పనివాడు కొండయ్య బయట వరండాలో పడుకొని- అప్పుడే నిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

* * *

"మొత్తానికి మన ప్లాను ప్రకారమే జరిగి పోయింది ప్రసాద్‌గారూ...నాది హైద్రాబాద్ అనీ, రజని స్నేహితురాలనీ - తేలిగ్గానే నమ్మేసిందిపెద్దమ్మ... రజనిలో వచ్చిన పరిమార్పును గురించి నేను చెప్పింది శ్రద్ధగావిన్నది... 'సరే. నీ మాట మీద ఈ ఒక్కసారీ హైద్రాబాద్ వెళ్తాను — ఈ సారి మాత్రం తాడోపేడో తేల్చుకు వచ్చేస్తాను....మా హేమంత్ మానసికంగా కృంగిపోవటాన్ని నేనూ చూడలేకుండా ఉన్నాను...ఏదో ఒక నిర్ణయానికి రావటం మాకూ అవసరమే' అంది. 'మంచిది పెద్దమ్మగారూ....రజనిలో పరిమార్పే నిజమైతే మీరు నేను చెప్పినట్లు నడుచుకోవాలి ! అని ఆవిడకు చెప్పవలసింది చెప్పి వచ్చేశాను... బహుశా పెద్దమ్మ హైద్రాబాద్ వెళ్ళేఉంటుంది ఈ పాటికి" అంటూ మర్నాడు వివరంగా చెప్పుకొచ్చింది కళ్యాణి.

"అలాగా !.... అయితే రజని విషయంలో మీ పెద్దమ్మ సంతృప్తి చెందటం ఖాయం.... హేమంత్, రజని కలిసి పోయినట్లే ఇక... అయితే.... పాపం, శారదకే అన్యాయం జరిగిపోతోంది. ఇంకా మనం ఆమెను మభ్యపరచటంలో ఔచిత్యం లేదు కళ్యాణీ....మూర్తికూడా వేరే అమ్మాయిని పెళ్ళాడబోతున్నానని చెప్పాడు . . ." అంటూ కొంచెం ఆవేదన పడ్డాడు ప్రసాద్.

"నిజమేనండీ ... అన్నయ్య తనని పెళ్ళాడక పోవటానికి పెద్దమ్మ కారణ మనుకొంటోందే తప్పితే దానికి అసలు సంగతి తెలియదు ... మనం నిజం దాచి నందువల్ల అది ఇంకా నష్టపోయే అవకాశముంది ... మరి కొంత కాలానికైనా పెద్దమ్మ కొడుకుమాటవిని, తనని చేసుకోవటానికి అన్నయ్యకు అనుమతిస్తుందే మోనని లోలోపల ఆశ కొట్టుకులాడుతూనే ఉంటుంది దానికి ... అలా కాకుండా ఉన్నయదార్థాన్ని చెప్పేస్తే - తన భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకొనే అవకాశాన్ని మనం కల్పించి నట్లైతుంది శారదకు.. నిష్ఠూరమే అయినా నిజం చెప్పేస్తాను దానికి" అంది కళ్యాణి ఓ నిశ్చయానికి వచ్చినట్లు.

20

ఆవేళ మధ్యాహ్నం ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉంది శారద... తమ్ముడు, చెల్లాయి ఎటో ఆటలకని వెళ్ళారు. తల్లి మూర్తి వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళింది. పెళ్ళి పనులలో రాజమ్మత్తయ్యకు సహాయపడటానికి... ఆదివారం కాబట్టి ఆఫీసుకు వెళ్ళేపనేలేదు.

'జాగ్రత్త' అని చెప్పి తల్లి వెళ్ళింది మొదలు-శారద కూర్చున్న చోటు నుంచి లేవనేలేదు. మనసు ఒక ఆలోచనల పుట్ట అయింది... తనకు హేమంత్ మనసులో చోటు దొరికిందని తెలిసినప్పట్నుంచీ ఎన్నో ఆశాసౌధాలు నిర్మించు కొంది ఆమె.. అతణ్ణి పెళ్లాడితే తనకు ఈ పేదరికంనుంచి విముక్తి దొరుకు తుందనీ, ఓ లక్షాధికారికి ఇల్లాలిగా సంఘంలో సగర్వంగా తిరగ గలుగుతుందని- సర్వవిధాల తను సుఖపడటమే కాకుండా పేదరికంలో మగ్గుతున్న తన వాళ్ళకు కూడ ఇంత సహాయపడితే - వాళ్ళూ కొంచెం అభివృద్ధిలోకి వస్తారని - ఎన్నో విధాలుగా కలలుకన్నది. తనవంటి అదృష్టవంతురాలు ఈ భూమ్మీద ఉండదేమోనని గర్వపడింది.. అయితే చివరికి జరిగిందేమిటి ?... 'నీ దరిద్రపు మొఖానికి అంతటి ఉచ్చదశ ఎలా ప్రాప్తిస్తుంది ?' అన్నట్లు మారిపోయాయి పరిస్థితులు... తనని ఆకట్టుకోవటంలో, వాగ్దానాలు చేయటంలో ప్రదర్శించిన ధైర్యం, తెంపు-తల్లి విష యంలో ప్రదర్శించలేకపోయాడు హేమంత్. అతడంతటి పిరికివాడనుకొంటే తను ఆకర్షణలకు లొంగేదేకాదు.

మూర్తికి తనంటే ఇష్టమే. అయితే తనే అతణ్ణి తృణీకరించింది... చివరికి మూర్తి తన ఆశలు నెరవేరవని మనసును గట్టిచేసుకొనే - వేరే వివాహానికి అంగీ కరించాడు... హేమంత్ తనను వివాహమాడే విషయంలో తల ఎత్తిన వ్యతిరేక పరిస్థితులగురించి అతడికి తెలియదు.., తెలిస్తే... పెళ్ళి ముహూర్తాన్ని మరికొంత కాలం వాయిదావేయమని అవతలవాళ్ళకు చెప్పేసేవాడేమో ?...

...ఇప్పటికైనా తనని వివాహమాడే విషయంలో - తల్లిని ఒప్పించి లేకపోతే ఆమెను ఎదిరించి వస్తే బావుణ్ణు హేమంత్... అదృష్టం బావుంటే చివరికి అలాగే జరుగుతుందేమో ? తండ్రి పోయిన దిగులులో - అనాడు అతణ్ణి అనవసరంగా మాటలన్నది... అవన్నీ మనసులో పెట్టుకోడుకద ?...

—అలా ఆలోచించుకుపోతున్న శారదకు, నిశ్శబ్దంగా లోపలికివచ్చిన కళ్యాణి కనిపించింది.

కళ్యాణి కనపడగానే, ఆమెను హేమంతే రాయబారం పంపాడేమోనన్న ఆశ తళుక్కుమన్నది శారద మనసులో. అయినా పైకి పొక్కకుండా.

"రావే కళ్యాణీ.... వచ్చి కూర్చో" అంటూ తన పక్కన చోటిచ్చింది కళ్యాణికి.

"శారదా ! .... నన్ను క్షమిస్తానంటే — నీకో ముఖ్య విషయం చెబుతాను" అంది కళ్యాణి కొద్ది సేపటి తర్వాత... కళ్యాణి వాలకం చూశాక ఉస్సూరన్నది శారద

"నీకూ, నాకూ మధ్య క్షమాపణలేమిటి గాని— ఆ చెప్పదలుచుకున్న విషయమేమిటో చెప్పెయ్.... నువ్వేం చెప్పినా నామనసు చలించదులేవే. అది బండ బారిపోయి చాలా రోజులైంది" అంది.

".... శారదా.... ఈనాడు నీ పరిస్థితి ఇలా మారటానికి కారకురాల్ని నేనేనే.... ప్రాణస్నేహితురాలివని చూడకుండా నీకు ద్రోహం చేయ తలపెట్టాను.... అంతా స్వయంకృతాపరాధం అని నేను అనలేను— అయితే పరిస్థితులు నాచేత అలా చేయించాయి.... "అంటూ హేమంత్‌కు పెళ్ళైనతీరు, అతడి విషయం రజని ప్రవర్తించిన విధానం— తర్వాత రామచంద్రరావు హేమంత్‌కు కల్పించిన స్వేచ్ఛ— తను ఏ పరిస్థితిలో నిజం దాచిపెట్టిందీ, చివరికి ఏం నాటకం ఆడి హేమంత్‌ను, శారదను వేరు చేసిందీ వివరంగా చెప్పింది.

"ఎంత నమ్మదగ్గ వ్యక్తి అయినా ప్రసాద్‌గారు రజనిలో పరిమార్పు వచ్చి నట్లు చెప్పినా నమ్మలేదు .... అన్నయ్యను నిన్ను, తాత్కాలికంగా కలుసు కోకుండా చేయాలన్న మొదట్లో నాఉద్దేశ్యం.... అన్నయ్య చెప్పినదాన్ని బట్టి— రజనిలో ఈ జీవితంలో మార్పు వస్తుందని నేను అనుకోలేదు. చివరిగా ఆమె విషయం. రూఢి చేసుకొన్న తర్వాత— మీ ఇద్దర్నీ తిరిగి ఒకటి చేయాలన్నదే నా సంకల్పం.... అయితే.... ఇదుగో ఈ ఉత్తరం చదివాక రజనిలో మార్పు వచ్చిందన్న నిజం రుజువైంది .... చూడు.... రజని అంతర్యం నీకూ బోధ పడుతుంది"— అంటూ తను కావాలని తెచ్చిన— ప్రసాద్‌కు రజని రాసిన ఉత్తరాన్ని శారదకు ఇచ్చింది కళ్యాణి.

దాన్ని అప్రయత్నంగానే చదివింది శారద ... రజని దానిలో రాసిన 'నూతన దంపతులు కాబోతున్న హేమంత్, శారదలకు నా శుభాకాంక్షలు తెలుపు, అన్న వాక్యాన్ని ఒకటికి రెండుసార్లు చదివిన శారదకు కనులు మెరిశాయి .... తప్పితే పైకి ఎలాంటి వ్యాఖ్యానం చేయకుండా - ఆ ఉత్తరాన్ని తిరిగి కళ్యాణికిచ్చి వేసింది.

".... ఇకనైనా నన్ను మన్నించు శారదా... నన్ను క్షమించానని చెప్పవే" అంటూ కన్నీటి పర్యంతమై శారద రెండు చేతులూ పట్టుకొంది కళ్యాణి.

'జరిగిన దానిలో ఎవరి తప్పూలేదు.... అంతా విధి ఆడిన నాటకం.... నా అత్యాశే చివరికి నన్ను మోసం చేసింది. అంతేనే.... అటువంటప్పుడు నువ్వు నన్ను క్షమించమనడంలో అర్థంలేదు. కళ్యాణీ" — అంటున్నప్పుడు శారద కంఠం వణికి.... కళ్ళు సజలమయ్యాయి.

".... మూర్తిగారు పెళ్ళిచేసుకోబోతున్నారట — ఈ సంగతి నీకు తెలుసా శారదా ? " అనడిగింది కళ్యాణి తర్వాత మాటగా.

"నీపిచ్చిగూల.... ఒకే బజార్లో ఉంటున్నాం, దగ్గిర బంధువులం— అతడి పెళ్ళి నాకు తెలియకుండా ఎలా ఉంటుందే ?.... మా అమ్మకూడా అతడి పెళ్ళి పనుల్లో సహాయ పడటానికేగా ఇందాక వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళింది ?"— తేలిగ్గానే అనేసింది శారద.

"నేను మరికొంత ముందే నీకి నిజం చెప్పేసినా బాగుండేదేమోనే.... మూర్తిగారు కూడా— ఇంత కాలమూ ఆగి ఇప్పుడే పెళ్ళిచేసుకోవటానికి నిర్ణ యించుకోవాలా ?" అంది కళ్యాణి.

"అందులో తప్పేముంది ?... అతడిపెళ్ళి- అతడిష్టం... ముందే నిజం తెలిసినంత మాత్రాన అతడికి, నాకు పెళ్ళి జరిగేదంటావా ? లేదే.... నేను ఆకాశంలో ఉన్నాను. అతడు నేలమీద ఉన్నాడు— ఈ అంతరాలు మమ్మల్నె ప్పుడూ ఒకటి కానివ్వవు.... అయితే కళ్యాణీ, నాకోమాట ఇవ్వాలి... వివాహం జరిగిపోయేదాకా నాకు తెలిసిన నిజాన్ని మూర్తికి మాత్రం తెలియనివ్వకు .... ఎందుకంటే నేనంటే అతనికి వెర్రి వ్యామోహం....నావల్ల మరో కన్నెపిల్ల బ్రతుకు నగుబాట్లుకాకూడదు...." అంటూ— అలా కళ్యాణి దగ్గిర మాట తీసుకొంది శారద.

21

మర్నాడు సాయంత్రం ఆఫీసునుంచి బయటికి వచ్చేటప్పుడు — తన మనసుకు ఎంతో ప్రశాంతత లభించినట్లు అనుభూతి కలిగింది శారదకు. కారణం ఆమె మనసులో ఇప్పుడు ఎలాంటి ఆశలు, వాటికి సంబంధించిన ఆందోళనలూ లేనేలేవు ....

ప్రసాద్‌తో కలిసి కొంత దూరం వచ్చాక అతడు చీలిపోయాడు. ఒంటరిగా ఫుట్‌పాత్‌మీద నడుస్తోంది శారద....

ఈరోజు ఉదయం ఆఫీసుకి వచ్చింది మొదలు — చాలా సందర్భాల్లో తనకు జరిగిన అన్యాయాన్ని ఎత్తిచూపి— ఎంతో సానుభూతి వ్యక్తం చేశాడు ప్రసాద్. అతడిలో తనపట్ల మొదట్నుంచీ సానుభూతే! కాబట్టే తనకి ఉద్యోగం దొరికింది.... ఎప్పుడూ కాదుగాని ఈవేళ అతడి మాటలు చాలా తేల్గ్గా తీసుకొంది... "నాసంగతేమోగాని— ముందు మీ సంగతి చూసుకోండి... లేకపోతే మా కళ్యాణి బాధపడుతుంది" అంటూ జోక్ వేసింది నవ్వుతూ. తర్వాత,"ఎంతో చనువుగా ఉంటున్నారు కాబట్టి కళ్యాణి, మీరు ఒకటై తీరాల్సిందే ... అందు కోసమే నేను ఎదురు చూస్తుంటాను" అంటూ తన ఆకాంక్షను వెల్లడించింది. దాని మీద, "నాకూ అలాంటి అభిప్రాయముందనుకోండి ... అయితే సమయం కలిసి రావద్దూ ?"— అన్నాడు కొంత సిగ్గును అభినయిస్తూ. దాంతో ప్రసాద్ మనసు అర్థమైంది. కళ్యాణి ఎంతో అదృష్టవంతురాలనిపించింది.

... ఆవేళ్టి సంగతులను గురించి అలా ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్న శారద పక్కగా హేమంత్ కారువచ్చి ఆగటం చూసి— తనూ టక్కున ఆగింది ... స్టీరింగ్ ముందు డీలాగా కూర్చున్నాడు. అతణ్ణి చూశాక జాలి అనిపించిందే తప్పితే- ఏ విధమైన ఆవేశం కలగలేదు.

"ప్లీజ్ .... కమిన్ శారదా... " అంటూ డోర్ తెరిచి పట్టుకున్న హేమంత్ మాటను తీసివేయలేనట్లే వెళ్ళి కారులో కూర్చొంది.

"... నామీద కోపం పోయినట్లేనా శారదా ?"

"అసలు నాకు ఎవరిమీదా కోపంలేదు...."

"సంతోషం శారదా.... ఇంత కాలానికి నీతో మనసువిప్పి మాట్లాడ గలిగే భాగ్యం కలిగింది... దగ్గరలో ఏదైనా హోటల్‌కు వెళ్దాం .. కాఫీ త్రాగుతూ తీరుబడిగా మాట్లాడుకోవచ్చు .."

"మీఇష్టం .."

మరికొద్ది సేపట్లోనే.... హేమంత్, శారద ఓ ఖరీదైన హోటల్ ఫామిలీ రూములో— కూర్చొని ఉన్నారు.

ఎదురెదురుగా కూర్చొని ఉన్న ఇద్దరికీ మాటలు దొరకలేదు ముందు.

ఈలోగా బేరర్ వచ్చాడు. టిఫిన్ ఆర్డరిచ్చాడు హేమంత్

"నీపట్ల నేను చేసినది నేరమే కావచ్చు.... అయితే ఏ పరిస్థితిలో అలా చేయవలసి వచ్చిందీ...." అని చెప్పబోతున్న హేమంత్‌ను అడ్డుకొంది శారద.

"అంతా తెలుసు నాకు. నిన్ననే కళ్యాణి మీగతజీవితం గురించి పూస గుచ్చినట్లు చెప్పింది."

"నిన్ననా? .... మరి అంతకు ముందు ?"

"నాకు తెలియదు.... కేవలం మీ అమ్మగారు మన వివాహానికి ఇష్టపడటం లేదని, ఆస్తిపాస్తులు వదులుకొని బయటికి రావడం ఇష్టంలేక— మీరు నన్ను వేరేగా పెళ్ళి చేసుకొని సుఖపడమని సలహా యిచ్చారని మాత్రమే చెప్పింది...."

".... మరి కళ్యాణి నీకు నాగురించి పూర్తిగా చెప్పేశానని చెప్పింది ?..."

అందుకేగా శారదా, నేను నీ దగ్గిరికి ధైర్యం చేసి రాలేకపోయింది.

అసలు".... సంగతి తెలియకే నేనూ— మానాన్నగారు పోయినప్పుడు పరామర్శించటానికి వచ్చిన మిమ్మల్ని కటువైన మాటలతో బాధించ గలిగాను.. . పెద్దల కారణంగా ప్రేమించిన వ్యక్తికి ద్రోహం తలపెడుతున్నారేమో - అన్నదే అప్పటి నా ఆక్రోశం.... నిన్న కళ్యాణి నిజమేమిటో వివరం చేశాక- జరిగి పోయిందానికి బాధపడ్డాను .... అందుకే ఇప్పుడు మీరు రమ్మనమనగానే వచ్చేశాను."

"నిజంగా కళ్యాణి నమ్మదగ్గవ్యక్తి కాదు శారదా.... ఆమె చెప్పే వన్నీ అబద్ధాలే...."

"లేదండీ కళ్యాణి మంచి మనసు గల వ్యక్తి....నిజమేమిటో నాకు తెలియ పరచటం ద్వారా తన తప్పును తాను సరిదిద్దుకొంది.... ఇప్పుడు నాలో ఎలాంటి ఆశలు. ఆందోళనలు లేవు.... మీరు ఏ పరిస్థితిలో నన్ను మభ్య పరచగలిగిందీ అర్థం చేసుకున్నాను. కనుకే మీరంటే నాలో ఎలాంటి దురభిప్రాయమూ లేదు...."

"నన్ను, నా జీవితాన్ని అర్థంచేసుకున్నావు కనుక చెబుతున్నాను శారదా... ఇప్పటికైనా నిన్ను పెళ్ళాడటానికి సిద్ధంగానే ఉన్నాను.... రజనికి, నాకు పొసగటం, ఈ జీవితానికి అసంభవం."

"అలా అని మీరు ఆమె దగ్గర్నుంచీ చట్టరీత్యా కాగితం తెచ్చుకోండి. అప్పుడు నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరమూ ఉండదు" అనేసింది శారద.

"సరే శారదా... మా అమ్మగారు కూడా ఇప్పుడు హైద్రాబాద్‌లో ఉంది అసలు ఈపాటికి వచ్చే ఉండాలి.... ఈ రాత్రి నేను ఇంటికి వెళ్ళి - రేపటికల్లా నీకు రిజల్టు చెప్పేస్తాను."

"అయితే ఓ షరతు.... ఒకళ్ళు చెప్పినదాన్ని బట్టిగాక మీ అంతట మీరు రజని దగ్గరికి వెళ్ళండి.... ఆమెలో మార్పు రాకపోతే - అలా కాగితం రాసి ఇవ్వమనండి... అదే ఆమె మిమ్మల్ని క్షమాభిక్ష అర్థిస్తే.... మీ అర్థాంగిగా స్వీకరించి గౌరవించండి.... తోటి ఆడదానికి అన్యాయం చేసి జీవితంలో నేను బావుకొనేది లేదు."

—శారద మాటలకు — ఆనందంగా అంగీకారం తెలిపాడు.

టిఫిన్ వచ్చింది. తిన్నారు....కాఫీకూడాత్రాగటం అయ్యాక బయటికి వచ్చేశారు. హేమంతే బిల్లు చెల్లించాడు.

"మీ ఇంటి దాకా కారులో డ్రాపుచేస్తాను" అన్నాడు హేమంత్ "కాదు నడిచే వెళ్తాను" అంది శారద ఇద్దరూ అక్కడే వేరయ్యారు.

రజనిలో పరిమార్పు అసంభవం అన్నది హేమంత్ నమ్మకం.... శారద తనది కావటంలో ఇక ఎలాంటి ఆటంకం ఉండబోదన్నది అతడి విశ్వాసం.... ఎక్కడలేని ఉత్సాహంతో. సరాసరి రామానగరం వైపే పోనిచ్చాడు కారును.

ఇంటికి వెళ్ళేసరికి చాలా ఆదుర్దాగా ఎదురొచ్చాడు కొండయ్య.

"బాబుగారూ !.... మీకు టెలిగ్రామ్ వచ్చింది నిన్న పొద్దున....మీరు ఎక్కడ ఉండేదీ తెలియలేదు రాత్రి మీరు ఇంటికే రాలేదు....అప్పట్నుంచీ ఎప్పుడు వస్తారా అని మీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను...." అంటూ టెలిగ్రామ్ కాగితం ఇచ్చాడు.

"మదర్ సీరియస్ ....స్టార్ట్ ఇమ్మీడియట్లీ - రామచంద్రరావు" అని ఉంది అందులో.

"అమ్మకు సీరియస్సా ?" - అప్రయత్నంగా దుఃఖం వచ్చింది. కాసేపు కాళ్ళుచేతులు ఆడలేదు....తర్వాత నిబ్బరం తెచ్చుకొని, "ఇల్లు జాగ్రత్త

కొండయ్యా...నేను హైదరాబాద్ వెళ్తున్నాను...." అని చెప్పి వెంటనే కారు వెనక్కి తిప్పాడు.

పట్నంవెళ్ళి శ్రీలక్ష్మి, కళ్యాణిలకు చెప్పాడు ఆ విషయం.

"అలాగా, అన్నయ్యా....మరినేను ఆఫీసులో శలవుపెట్టలేదు....నువ్వే రాత్రికి వెళ్ళిపో అన్నయ్యా....రేపు నేను, అమ్మవస్తాం" అని చెప్పింది కళ్యాణి తాపీగా.

అలా అన్నవాళ్ళను గురించి ఏ మాత్రం పట్టించుకోకుండా - ఏదో విధంగా తన తల్లిని దక్కించుకోవాలన్న తపనతో - బయలుదేరాడు మరో క్షణం కూడా ఆగకుండా.

* * *

దాదాపు ఉదయం ఎనిమిది గంటల ప్రాంతంలో— నారాయణగూడాలో రామచంద్రరావుగారి ఇంటి ముందు ఆగింది హేమంత్‌కారు. అసలు రాత్రికి రాత్రే వచ్చేయాలన్నది అతడి ఉద్దేశ్యం... అయితే నార్కట్‌పల్లి దగ్గరికి వచ్చేసరికి కారు ట్రబులిచ్చింది....డిఫెక్ట్ తెలుసుకొని దాన్నితిరిగి కండిషన్‌లో పెట్టేసరికి తెల్లవారింది.

కారుదిగి ఆందోళనగా లోపలికివెళ్ళాడు...హాలులో తనతల్లి, రామచంద్ర రావు, సీతమ్మలు కూర్చొని కులాసాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూండటంతో అతడి మనసు స్థిమిత పడింది.

"ఇప్పుడెలా ఉందమ్మా, నీ ఆరోగ్యం ?" తల్లి కనిపించగానే ఆతృతగా అడిగాడు హేమంత్.

"నా ఆరోగ్యానికేంరా! నిక్షేపంలా ఉంటేనూ...." అంది జగదీశ్వరమ్మ కొడుకును చూసి.

హేమంత్ రాకను, గమనించిన రామచంద్రరావు, సీతమ్మల కళ్ళలో కొత్త వెలుగు వచ్చింది. అల్లుణ్ణిచూసి గౌరవంగా నిలబడ్డారు. కానీ, వాళ్ళను పట్టించుకో లేదు అతడు.

"నీ ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటే - ఆ టెలిగ్రామ్ ఇచ్చిందెవరు ?" అనడి గాడు కోపం తెచ్చుకొని.

"నిన్నిక్కడకి రప్పించాలని నేనే అలా ఇప్పించాను...." అంది జగ దీశ్వరమ్మ కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు.

"ఏం మాట్లాడవలసిందీ తోచనట్లు ఊరుకుండి పోయాడు.

"హేమంత్, నిలబడే ఉన్నావ్, ఇలావచ్చి కూర్చో" అన్నాడు. రామచంద్ర రావు ఆప్యాయంగా.

"ఉండుబాబూ. కాఫీతెచ్చిస్తాను..." అంటూ లోపలికి వెళ్ళబోయింది సీతమ్మ.

"మీ మర్యాదలు, మన్ననల కోసం రాలేదు....కేవలం నన్ను ఇక్కడికి రప్పించటం మీ ఉద్దేశ్యం కావచ్చు. ఆ ప్రకారమే వచ్చాను...వచ్చిన పని అయి పోయింది వెళ్ళిపోతున్నాను" — అంటూ వెనక్కు అడుగు వేయబోతున్న - అతడి కాళ్ళమీద పడింది అమాంతంగా, రజనివచ్చి.

అహఠాత్పరిణామానికి దిమ్మెరబోయింది హేమంత్ మనసు.

"నువ్విలా రావాలని - వస్తావని ఎంతో కాలంగా ఎదురుచూస్తున్నాను... నా కోర్కె ప్రకారమే వచ్చావు....అర్హతలేక పోయినా అడుగుతున్నాను. నన్ను క్షమించు బావా !" అంది రజని కన్నీరు మున్నీరుగా.

ఆ మరుక్షణంలోనే—అయోమయం నుంచీ తేరుకున్న హేమంత్ హృద యంలో అమృతం వర్షించింది. చిన్నప్పట్నుంచీ రజని అంటే ఎంత ఇష్టమో !... ఆమె కోరితే ఏమైనా చెయ్యాలనిపించేది...రజని అతడికి దూరమవ్వాలని చూసిందేతప్పితే —హేమంత్ ఏనాడూ ఆమెనుంచీ వేరవ్వాలనుకోలేదు.... పరి స్థితులను బట్టి చివరికి రజని అంటే విరక్తి చెందక తప్పలేదు అతడికి..కాబట్టే శారద....

"లే రజనీ...." అంటూ తన చేతులతోనే ఆమెను లేవదీసి. "నువ్వు తప్పు చేశావని నేను అనను... నీ మనసుకు నచ్చిన పనిచేయాలనుకున్నావు.. జీవితా లను గురించి అర్థం చేసుకోలేని వయసులోనే మనద్దరికి పెళ్ళిచేసిన పెద్దలదే తప్పంతా" అన్నాడు ఓదార్పుగా.

"బావా !... నిజంగా నీదెంత మంచి మనసు ? .... నిన్ను అర్థం చేసు కోకుండా మూర్ఖంగా ప్రవర్తించాను .... తర్వాత తెలిసి వచ్చింది బావా యదార్థం.... " అంది రజని పరితాపంగా.

—వాళ్ళిద్దర్నీ అలా చూస్తుంటే కనుల పండువుగా వుంది పెద్దలకు.

"....గతాన్ని వదలిపెట్టు రజనీ .... ఇప్పటికైనా నీలో మార్పు వచ్చింది.... ఈ క్షణంలో నాలో ఎంత ఆనందంగా ఉందో తెలుసా ?"— రజనిని తన కౌగిలిలోకి తీసుకోవాలనుకున్నాడు కాని- ఎదురుగా పెద్దలు ఉండడం చేత ఆగిపోయాడు.

".... నావల్ల పాపం, నిన్ను నమ్ముకున్న శారదకే అన్యాయం జరిగి పోయింది బావా" అంది రజని తర్వాత మాటగా.

"శారద అలా భావించుకోవటం లేదు రజనీ.... నీ స్థానం నీకే వదిలేయ టానికి ఆమె మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరించింది..." అన్నాడు హేమంత్- నిన్నటి సాయంత్రం శారద హోటల్లో అన్న మాటలను మననం చేసుకొంటూ.

"అంతటి త్యాగశీలా శారద !....ఆమెని చూడాలని వుంది బావా" అంది రజని.

"తప్పకుండా రజనీ.... " అన్నాడు రజనిమీద చేయివేస్తూ.

సీతమ్మ కాఫీ పట్టుకొచ్చింది.

"మొత్తానికి కళ్యాణి మా మంచిపనే చేసింది." అంది జగదీశ్వరమ్మ. మధ్యలో.

"...అవును హేమంత్ మాది హైదరాబాద్, రజని స్నేహితురాలినని చెప్పి- మీ అమ్మగార్నిక్కడికి పంపింది....నిన్నిక్కడికి రప్పించాలంటే సీరియస్ టెలిగ్రామ్ ఇవ్వమని కూడా ఆమే సలహా యిచ్చింది కళ్యాణి సలహాను అక్ష రాల పాటించింది మీ అమ్మ.... అందుకే ఈవేళ మాయింట్లో పండువులా ఉంది" అంటూ అసలు విషయం చెప్పుకొచ్చాడు రామచంద్రరావు.

ఎంత మంచిపని చేసింది కళ్యాణి.... ! అనుకున్నాడు హేమంత్.

"....నా యింటికి వచ్చినప్పుడు అది నాచెల్లెలు శ్రీలక్ష్మి కూతురని అను కోలా.... ఆ సంగతే తెలుసుంటే...." అంటున్న జగదీశ్వరమ్మ మాటకు అడ్డు వచ్చాడు హేమంత్,

"అడ్డమైన మాటలూ అని వెనక్కుతిప్పి పంపేదానివి " అని దెప్పి పొడిచాడు.

"అంతేరా అబ్బాయ్ నువ్వు నన్ను అర్థం చేసుకున్నది.... చిన్న తనం నుంచీ శ్రీలక్ష్మి అంటే నాకు ఎంత ప్రేమో తెలియదు.... అయితే అది చేసిన పనే- నాకు కోపం తెప్పించింది.... ఆవేళ అది ఎంతో కాలానికి కనిపించబట్టి నా అక్కసంతా వెళ్ళగక్కాను....తర్వాత నాలో నేను ఎంత ఏడ్చానో తెలుసా ?.... అందుకేగా నామాట కాదని దానింటికి వెళ్తున్నా నిన్ను నేను ఏమీ అనకుండా ఊరుకొంటోంది?.... మొన్న మనింటికి వచ్చింది నాచెల్లెలు కూతురే అని తెలియదు.... తెలిస్తే నాకు కూతుళ్ళు లేని లోటు తీర్చమ్మా అని అడిగేదాన్ని....

ఇప్పటికీ మించి పోయిందేమిటిలే.... రేపు మనం అంతా వెళ్ళటంవెళ్ళటం ముందు మా శ్రీలక్ష్మి వాళ్ళింటికే వెళ్దాం. " అంది జగదీశ్వరమ్మ.

రజనిలో మార్పు.... తల్లిలో మార్పు.... హేమంత్ సంతోషానికి అవధులు లేవు.

ఆ సాయంత్రానికి కళ్యాణి, ప్రసాద్ కలిసి వచ్చారు హైదరాబాద్ ఆ యిద్దరూ జంటగా కలిసి రావటాన్ని చూసిన— అందరికీ ఏదో తీయటి భావం కలగ సాగింది.... చూడముచ్చటైన జంట.... "వీళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళి చేసేస్తే ఎలా ఉంటుంది ?" పెద్దల తర్కంలోకి వెళ్ళిందా విషయం.

22

మూర్తి వివాహం ఎల్లుండే. పెళ్ళి పనులన్నీ సజావుగా జరిగి పోతున్నాయి శారద తల్లి అనసూయమ్మ మూర్తి వాళ్ళింట్లోనే ఉండి పోతోంది. ఎందుకో తల్లితో పాటు తనూ అక్కడే ఉండటానికి మనస్కరించటం లేదు శారదకు. కాకపోతే తప్పని పరిస్థితుల్లో— మూర్తి వాళ్ళ ఇంటికి భోజనానికి వెళ్ళి వెంటనే వచ్చేస్తోంది. తమ్ముడు, చెల్లాయి కూడా అక్కడే ఉంటున్నారు దాదాపు.

అలాగే ఆ సాయంత్రం ఆఫీసునుంచీ ఇంటికి వచ్చి- తన దగ్గిర ఉన్న డూప్లికేట్ 'కీ' తో తాళం తీసి లోపల కూర్చుంది విశ్రాంతిగా .... కొంచెం దూరంలో ఉన్న ఆఫీసు నుంచీ నడిచి వచ్చేసరికి బడలిక మనిపించింది మొదట.... కొంచెం సేపటి తర్వాత తప్పదన్నట్లే లేచి కాఫీ దగ్గిరికి వెళ్ళింది....

అన్ని పనులూ ముగించుకొని వచ్చి తీరుబడిగా ఏదో పుస్తకం తీసుకొని చదువుదామని మొదలు పెట్టింది ముందు గదిలో కూర్చుని.

అదే సమయంలో వచ్చాడు మూర్తి అక్కడికి .... అప్పుడతడి మొఖం అదోలా ఉంది....

"మూర్తీ ! ... కమాన్.... రా.... రా" అంటూ మర్యాద పూర్వకంగా ఆహ్వానించింది.

"నీకు తెలియని విషయం ఒకటి చెప్పాలని వచ్చాను శారదా"— అన్నాడు కూర్చొంటూ.

"ఏమిటి అది ?" - ఏమాత్రం చలించకుండా అడిగింది శారద.

"హేమంత్ విషయంలో నువ్వు మోసపోయావు.... అతడికి అది వరకే పెళ్లైంది ! నా మ్యారేజికి ఆహ్వానించటానికి కళ్యాణి వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్లాను.... అక్కడ సతీ సమేతంగా కనిపించాడు హేమంత్.... ఒక విధంగా కళ్యాణి నిన్ను మభ్యపరచినట్లే శారదా" – ఆ సంగతి చెబుతున్నప్పుడు చాలా బాధగా ధ్వనించింది మూర్తి కంఠం.

"అలాగా ! .... అయితే హేమంత్‌తో జీవితాన్ని పంచుకోవటానికి రజని అంగీకరించి వచ్చిందన్నమాట ! ....పోనీలే, అతడి జీవితమైనా ఓ దారిలో పడింది... నా కదే సంతోషం.... ఓ మంచి వార్తే తెచ్చావు మొత్తానికి అంది శారద.

ఆమె మాటలకు కొయ్యబారి పోయినట్లయ్యాడు మూర్తి.

"నీకు అన్ని సంగతులూ ముందే తెలుసా శారదా?"అడిగాడు ఆశ్చర్యంగా.

"ముందే తెలిసి ఉంటే- పెళ్ళిమాటల దాకా ఎందుకు వచ్చేది వ్యవహారం ?.... మొన్ననే తెలిసింది అతడి గత చరిత్ర ...." అంటూ .... హేమంత్ పెళ్ళి - దరిమిలా జరిగిన వృత్తాంతం కళ్యాణి ఆడిన నాటకం - అంతా - తనకు తెలిసినంత వరకు చెప్పి, "మొత్తానికి కథ సుఖాంతమే అవుతుందిలే మూర్తీ" అంది.

"మగవాడు ఏవిధంగా జరిగినా మొత్తానికి అతడి కథ సుఖాంతమే అయ్యేది, చివరికి...మరి...నువ్వు ?... ఆడదానివి... హేమంత్ ప్రేమికురాలిగా నలుగురి దృష్టిలో పడ్డావు.... ఇక నీ జీవితం ఏమైపోవాలి ?"

మనోసంజీవని

నొకన్నిటి ఇటుక నొక్కొక్కటే పేర్చిపేర్చి
ఒంటరి తనపు సమాధిలో
అనుక్షణం క్రుంగిపోతున్న వేళ
ఇంకా ఎగరడం చేతకాని పసికూనను
తన వెచ్చదనపు రెక్కల సందిటలో
ఆప్యాయంగా ఇముడ్చుకొనే తల్లి పక్షిలా
నన్నూరడించి సమాశ్వాసించేది సాహిత్యం
ప్రచండ గ్రీష్మకాలంలో జ్వలించే భాస్కరుణ్ణి
నా కలశంలో పిండి
బాధల మధువును తాగితాగి
ఇంకా దాహం తీరని వేళ
చందన సుగంధ వాయుస్పర్శలా
నా మెనిసోకి నన్నలరించి
అమృతం వర్షం కురిపించేది సాహిత్యం.
జీవితం సకల రంగాలలోను
వ్యాపారం ప్రచ్ఛన్నంగా ప్రవహిస్తూ
అర్థమే అగ్రాసనాధిపత్యం వహిస్తున్నప్పుడు
అనుభూతులకు తావులేక
అపారమైన భావుకత్వానికి
విపరీతమైన సున్నితత్వానికి
నిలయమైన నా గుండె తట్టుకోలేక
ఒక్కసారిగా విస్ఫోటనమైనపుడు -
నా అధరంపై చిరుహాసం నర్తిస్తే
తనలో ఆనంద మధువని విరబూస్తుందని
నా నేత్ర గవాక్షం నుండి
ఒక్క బాష్ప బిందువు తొంగి చూచినా
తన హృదిలో తమాలవనాలు
అనంతంగా జన్మిస్తాయని భావించి
కేవలం నా కోసమే జీవించే
మంచి నేస్తంలా నన్నానందింప జేసి
ఆహ్లాదపరచేది సాహిత్యం.
నిజంగా రసహీనమైన
మృతప్రాయమైన
ఈ కృత్రిమ ప్రపంచంలో
మనోసంజీవనిలాంటి
సాహిత్యం లేకపోతే
మానవ జీవన గమనంలో
అడుగడుగునా ఎన్ని
ఆత్మహత్యా పరంపరలో !

—శ్రీమతి మందరపు హైమవతి

—మూర్తి నిలదీసి అడిగే సరికి సమాధానం చెప్పలేకపోయింది శారద.

"ఇప్పటికీ మించి పోయింది లేదు శారదా !...నీకూ తెలుసు మొదట్నుంచీ. నామనసేమిటో... నేను జీవితంలో ప్రేమించిన మొదటి వ్యక్తివి నువ్వు !... నాలో ధైర్యం చాలకనో, పరిస్థితులు అనుకూలించకనో, నీకు వ్యక్తీకరించ లేక పోయాను నా ఆకాంక్షను....అయితే అనుక్షణమూ నీ ఆరాధనే నాలో...కాకపోతే హేమంత్‌ను మీయింట్లో చూసిన నాటి తర్వాత నా మనసును బలవంతానా మరల్చుకున్నాను... ఎందుకంటే ఏకపక్షంగా జనించే ప్రేమకు అర్థం ఉండదని నాకూతెలుసు... ఆటు పైన మామయ్య పోవటం జరిగింది....మానవత్వం చేతనైతేనేం, బంధుత్వం చేతనైతేనేం - నాకు తోచిన విధంగా సహాయపడ్డాను...అప్పట్నుంచీ నాపట్ల మార్పు పొడసూపింది నీలో... అది ఆపత్సమయంలో మీ కుటుంబానికి నేను చేసిన మేలుకు -కృతజ్ఞతా సూచకం కావచ్చనుకున్నాను... తప్పితే నా విషయంలో – మానసికంగా నీలో పరిమార్పు వచ్చిందని నేను అనుకోలేదు... అందుకే నీమీద నిరాశ చేసుకొని, మా అమ్మ ఆనందం కోసం ఈ పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నాను... శారదా ! ఇప్పటికీ నా మనసు నీ మీదే ఉంది.. నువ్వు కనుక అంగీకరిస్తే - ఎల్లుండి అదే ముహూర్తానికి నీ మెళ్ళోతాళి కడతాను... నేను మనసారా కోరుకున్న స్త్రీ నాకు భార్య కావటం కన్నా-జీవితానికి మరి కావలసింది ఏముంటుంది ?" అంటూ తన మనోగతాన్ని చివరిసారి అన్నట్లు వెల్లడించాడు మూర్తి.

ఆ మాటలు శారదను క్షణకాలం పాటు చలింపజేశాయి.

పుట్టింది మొదలు తను పేదరికాన్నే అనుభవించింది... ఆడపిల్లగా ఏ అచ్చట ముచ్చట తీర్చలేకపోయారు తల్లి దండ్రి...అందుకే ఆత్మాశకుపోయింది.... కావాలనే తను ధనవంతుడైన హేమంత్ దృష్టిలోపడింది....సుఖమయ జీవితాన్ని కోరి అతణ్ణి ప్రేమించింది....కాబోయే గొప్పింటి కోడలిగా ఎన్నో గాలిమేడలు కట్టుకొంది బ్రతుకుమీద....అయితే నిజానిజాలు తెలిసిన భగవంతుడు తనకు తగిన శిక్షేవేశాడు....ఇప్పుడు తను ఊహాలమైకంలోంచి వాస్తవంలోకి వచ్చింది.

నిజంగా మూర్తి మానవత్వం ఉన్నమనిషి. మంచి ఉద్యోగం కూడా ఉంది....ఎంతో అదృష్టముంటేనేగాని అతడివంటి వ్యక్తి భర్తగాలభించడు....తను మొదట్నుంచీ మూర్తిని సరిగా అంచనావేసుకో లేకపోయింది....పైగా తనని ప్రేమించేందుకు అతడు అనర్హుడని మిడిసి పడిపోయింది... కైవల్య శిఖరాలను చేరుకుందామని బయలుదేరి పాతాళంలోకి జారిపోయింది....

—ప్రస్తుతానికి మూర్తి మరో యువతికి భర్త కాబోతున్నాడు.... ఇంకో నలభై ఎనిమిది గంటలలో ఆమెను అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడ బోతున్నాడు.... అందరూ అన్ని ప్రయత్నాలూ చేసుకొని, ముహూర్తం దగ్గిరపడ్డతర్వాత - ఇప్పుడు - ఇలా మాట్లాడుతున్నాడేం మూర్తి?...తన స్వార్థం కోసం మరోకన్నెపిల్ల జీవితాన్ని సందిగ్ధంలో పడవేయటమూ?-ఈ పాపం కూడా తను భరించవలసిందే?... వీల్లేదు...

"మూర్తీ! ఓ పక్కనుంచీ నువ్వే అంటున్నావ్ - ఏక పక్షంగా జనించే ప్రేమకు అర్థంలేదని... అప్పుడే కాదు ఇప్పుడూ అంతే నా మనసు... జీవితంలో నేను ఓడిపోయినమాట నిజమే....అయితే నా ఓటమిని నీ గెలుపుగా అర్థం చేసుకోకు.... నా మనసు తెలుసుకోకుండానే నీవు చాలా పెద్ద పెద్ద మాటలు మాట్లాడేస్తున్నావు?" అంది శారద పైకి బింకంగా.

"సారీ...అయామ్ సో సారీ, శారదా... ! నేనేమైనా తప్పుగా మాట్లాడితే నీ మనసు నొప్పించి ఉంటే...క్షమించు.... ఏమిటో కాదనుకుంటున్నా - నీకు అన్యాయం జరిగిందని తెలిసి - అలా పోయింది నా మనసు.... పోనీలే శారదా....ఇవేవీ మనసులో పెట్టుకోకుండా ఎల్లుండి నా వివాహానికి తప్పకుండా రావాలి.." అనిచెప్పివెళ్ళిపోయాడు చరచర.

"మూర్తీ..." అంటూ అతడు వెళ్ళినదిక్కే చాలా సేపు బాధగా చూస్తుండిపోయింది శారద.

* * *

పెళ్ళి పీటలమీద కూర్చొని ఉన్నాడు మూర్తి. పురోహితులు తంతు నడిపిస్తున్నారు....

అక్కడికి కొంచెం దూరంగా నిలబడి ఉంది శారద.... మనసు బాగుండక పోయినా మూర్తి మీది గౌరవంతో, అతడు ఎక్కడ నొచ్చుకుంటాడోననే వచ్చింది తల్లి, తమ్ముడు, చెల్లెలితోపాటు. జీవితంలో మరి పెళ్ళి అనేది తల పెట్టుకోకుండా తమ్ముణ్ని చదివించి, చెల్లెలికి పెళ్ళి చేసి - తల్లిని పోషించుకుంటూ శేషజీవితం గడిపేయటం జీవిత ధ్యేయంగా నిర్ణయించుకొని గుండె రాయిచేసుకొంది శారద.

చదువుతున్న మంత్రాలు ఆపేసి పెళ్ళికూతుర్ని తీసుకువచ్చి పీటలమీద కూర్చోబెట్టమన్నారు పురోహితులు.

....దాంతో అక్కడ గగ్గోలు పుట్టింది 'పెళ్ళికూతురు కనిపించటంలేదు' అని. ఏమైంది?.... ఎక్కడికి వెళ్ళింది? - అని ప్రశ్నించుకుంటున్న పెద్దలకు గదిలో టేబిల్ మీద ఓ చీటీ కనిపించింది, నన్ను గురించి వెతికించే ప్రయత్నం చేయవద్దు.... నేను మనసారా ప్రేమించిన వ్యక్తితో వెళ్ళిపోతున్నాను... నా ప్రేమ వ్యవహారం గురించి ఎంత చెప్పినా వినిపించుకోకుండా ఇష్టం లేని పెళ్ళి జరిపించటానికి పూనుకున్నారు మీరు. అందుకు తగిన శాస్తిచేయటం కోసం ముహూర్తం దగ్గిర పడేవరకు నేను మిమ్మల్ని మభ్యపరిచాను....ఇప్పుడు నలుగురిలోనూ తలవంచుకొని ఏడవండి.... మిమ్మల్ని చూశాకైనా - ఇటువంటి తప్పులు చేయకుండా జాగ్రత్త పడతారు కొందరు ఆడపిల్ల తల్లిదండ్రులైనా –" అంటూ ఘాటుగా రాసి పెట్టిపోయింది పెళ్ళికూతురు పద్మ.

అందరూ లబోదిబో అంటున్నారు - దిక్కు తోచక అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నారు.

ఇదంతా నిజమా, కలా అన్నట్లుంది మూర్తికి.... పెళ్ళికూతురు పద్మ ఎంతమంచి పని చేసింది?- అతడి కళ్ళలో ఓ విధమైన వెలుగు ప్రవేసించింది....ఆ వెలుగు కిరణాల్లో శారద మరింత దేదీప్యమానంగా కనిపించసాగింది.

ఏమాలోచించాడో మూర్తి చటుక్కున లేచి వెళ్ళి - ఆమె చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

"మూర్తీ....!"- ఓ ప్రక్క అతడి చెయ్యి అందుకొనే అవకాశం రావటం అదృష్టంగానే భావించుకుంటున్నా, మరోపక్క తన వాళ్ళు - తన ధ్యేయం గుర్తు వచ్చి ఒక అడుగు వెనక్కు వేసింది.

"ఇది మనం కోరుకున్న సంఘటన కాదు శారదా.... అంతా భగవత్సంకల్పం! నాకు తెలుసు- నీకు తల్లి, చెల్లి, తమ్ముడు ఉన్నారు. వాళ్ళ పోషణాభారం నీమీద ఉంది....నువ్వు నా అర్ధాంగివైతే నీ బరువు బాధ్యతల్లో సగభాగం నావి కావా?.... పెళ్ళైనతర్వాత కూడా ఉద్యోగం చేస్తూనే ఉండు శారదా.... మనిద్దరం కలసి మనందరి కోసం కష్టపడదాం.... ఒక్క అమ్మతప్ప నాకెవరున్నారు ....? నీ వాళ్ళే నావాళ్ళను...." అంటూ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొని - ధైర్యం చెప్పాడు మూర్తి.

అతడు మాట అంటే చాలు.... దానికి జీవితాంతం కట్టుబడి ఉంటాడు.... మూర్తిలో నీతి, నియమం ఉన్నాయి.... ఈనాటి పరిస్థితులు రేపు ఉండవు... తను మాత్రం జీవితాంతం ఒంటరిగా బ్రతకాలంటే ఎలా సాధ్యపడుతుంది?.... అలా బ్రతికిన జీవితానికి మాత్రం అర్థం ఏ ముంటుంది?

తనని గురించి, హేమంత్‌తో తన ప్రేమను గురించీ అన్నీ తెలిసిన వాడు మూర్తి.... ఓ విధంగా హేమంత్‌దీ, తనదీ ప్రేమకాదు, వయోపరంగా జనించిన వ్యామోహం.... అతడి ఆస్తిపాస్తులకు తను ఆశపడితే, తనవయసుకు, అందానికి అతడు ఆశపడ్డాడు - అవన్నీ తెలిసి కూడా తనపట్ల అనుకూల భావంతో మాట్లాడుతున్నాడు మూర్తి.... తనని చేసుకోవటమే కాకుండా తన బరువు బాధ్యత

లలో కూడా పాలు పంచుకుంటా నంటున్నాడు...మరి తననుండి అతడు ఆశిస్తున్న దేమిటి? వయసు, అందమూనా?- అవే ముఖ్యమైతే ఒంటరిగా ఎన్నోసార్లు తారస పడింది మూర్తికి, అప్పుడు బలవంతంగా అనుభవించకపోయాడూ?.... అతడి దృష్టి అదికాదు.... తనంటే ఆరాధనా భావం ! అందుకే ఎంతోకాలం తన అనుమతి కోసం నిరీక్షించాడు.... చివరికి తనమొండితనానికి విసిగి పోయి, కన్నతల్లి పోరు పడలేకే - అయిష్టతతో ఈ పెళ్ళికి అంగీకరించాడు - అయితే విధి వశంగా తప్పి పోయింది పెళ్ళి.... నిజానికి మూర్తికి తనపట్ల వ్యామోహం కాదు-ప్రేమ !.... అతడు తనకోసం ఏం చేయమన్నా చేస్తాడు.... ఇటువంటి వ్యక్తి భర్తగా పొంద గలిగే తను - నిజంగా ఎంతటి అదృష్టవంతురాలు! .... మూర్తిని వివాహం చేసు కుంటేనే తన జీవితానికి ఓ అర్థం అంటూ ఏర్పడుతుంది !....

—అలా ఆలోచించిన మరుక్షణం అతడి పాదాలమీద వాలిపోయింది శారద.

లాలనగా ఆమెను లేవదీసి పెళ్ళి పీటలవైపు నడిపించాడు మూర్తి.

అదేపెళ్ళిపందిరిలో - అదే ముహూర్తానికి శారద, సుందర మూర్తిల వివాహం జరిగిపోయింది.

సరిగ్గా మూడు ముళ్ళుపడే సమయానికి ప్రసాద్, కళ్యాణి, హేమంత్, రజని-వాళ్ళతో పాటు పెళ్ళికూతురు పద్మకూడా వచ్చింది.

మూడుముళ్ళు అయిపోయాక నలుగురితోపాటు అక్షింతలు వేస్తున్న వాళ్ళిం దర్నీ చూసిన మూర్తి, శారదలలో కొంతసేపు చలనం లేకుండా పోయింది.

ఈలోగా "ఏమే, నలుగురిలో మమ్మల్ని నవుబాట్లు చేసి ఏం ముఖం పెట్టుకువచ్చావే పాపిష్టిదానా" అంటూ పద్మతండ్రి వచ్చి ఆమె జుట్టు పట్టుకో బోయాడు. కానీ ప్రసాద్, హేమంత్ ఆయన్ని వారించారు....దాంతో ధైర్యం తెచ్చుకున్న పద్మ,

"....నాకు ఇప్పుడే పెళ్ళి చేసుకోవాలని లేదు....ఇంకా చదువుకుంటాను మొర్రో అన్నాను. కానీ, నామాట వినిపించుకోలేదు. చదివిన చదువు చాలు పెళ్ళి చేసుకో అని మీరు బలవంతం చేశారు....తప్పదన్నట్టే ఒప్పుకున్నాను నేను ఇష్టం లేక పోయినా....అయితే మూర్తిగారి మనసు శారదగారి మీదే ఉందని తెలియ జెప్పారు ఓ రోజు ప్రసాద్‌గారు, కళ్యాణీవచ్చి ... మనసు ఒకచోట, మనుగడ ఒకచోట - మూర్తిగారిని చేసుకున్నందువల్ల మేమిద్దరమూ అశాంతిపాలు కావటమే నని అర్థం చేసుకున్నాను...అదీకాకుండా శారదగారి దీన ప్రేమగాథ తెలిసింది ....ఆమె గతం తెలిసిన మూర్తిగారు తప్ప-మరొకరు శారదగార్ని ధైర్యం చేసి వివాహం చేసుకోలేరని అనిపించింది....ఏదో విధంగా వాళ్ళిద్దర్నీ ఒకటి చేయటం కోసం నేను ఎవర్నో ప్రేమించినట్లు నటించటం జరిగింది—ఈ సలహా యిచ్చిందీ ప్రసాద్‌గారే....మొత్తానికి కథ సుఖాంతమైంది....నా పెళ్ళిగురించి మీరు ఖర్చు పెట్టినడబ్బు ఎంతైందో చెప్పండి....వీరు ఇస్తామన్నారు" అంటూ ప్రసాద్, హేమంత్‌లను చూపించింది పద్మ.

కూతుర్ని ఏమీ అనలేక, మరేమీ చెయ్యలేక దిక్కు తోచనట్లు నిలబడి పోయాడు పద్మతండ్రి.... పెళ్ళికి వచ్చిన మిగతా బంధు వర్గమంతా ముక్కు మీద వేలు వేసుకొని చూస్తుండి పోయారు వింతగా.

మూర్తి లేచి వచ్చి - సజల నేత్రాలతో ప్రసాద్, హేమంత్ చేతులు పట్టుకున్నాడు.

రజని స్వయంగా వెళ్ళి, "ఈ అన్ని అనర్థాలకు మూలం నేనే శారదా.... నీకు అన్యాయం చేయాలని బావకు లేదు.... నీగురించి ఆయన బాధపడని నిమిషం లేదు.... నామాట నమ్ము" అంటూ శారదను అర్థించింది.

"అవును శారదా ! నిన్ను మోసం చెయ్యాలని లేదు అన్నయ్యకు..." అంటూ వంత పలికింది కళ్యాణి....ఆ వెంట ప్రసాద్,

"ఒక స్నేహితుడిగా— మూర్తి మనసేమిటో నాకు తెలుసు శారదగారూ అతడు మీగురించి ఎంత ఆరాట పడేవాడో చెప్పలేను.... హేమంత్ మీద ఆశలు పెంచుకొని - నిజం తెలిశాక మీరు ఎలా రియాక్ట్ అవుతారో అని చాలా ఆందోళన పడ్డాం మేం. ప్రేమ భగ్నమైందని తెలిశాక సగటు ఆడపిల్లలా ఏ హత్యో చేసుకుంటే హేమంత్, రజని మనశ్శాంతిగా బ్రతుక గలిగే వారా ? ... నిజం తెలిసీ మీరు చలించి పోలేదు. తొందరపడి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.... మీ గుండె నిబ్బరానికి మా ధన్యవాదాలు.... మీరు తనకు దక్కరనుకొనే మూర్తి పద్మను చేసుకోవటానికి అంగీకరించాడు.... ఇప్పుడు మీ పరిస్థితి ఈవిధంగా మారిందని తెలిసి- రేపు వాడు చేసుకున్న పెళ్ళాంతో హాయిగా బ్రతుకగలడా?... బాగా ఆలోచించే అన్ని వివరాలు పద్మకు తెలియచెప్పాం. ఆమె మాకు ఎంతో సహకరించింది.. మా కోర్కె ప్రకారం మీరిద్దరూ ఒకటవుతున్నారు. మాకదే సంతోషం" అన్నాడు.

హేమంత్ ముఖం ఎంతో దైన్యంగా వుంది. అతడి సజల నేత్రాలు శారదను క్షమాభిక్షను అర్థిస్తున్నాయి. అది గమనించి శారద తన మాటేమిటో చెప్పింది,

"మీరెవరూ పొరబాటు చేశారని నేను భావించటం లేదు.... అందుకే ఒకర్ని క్షమించే ప్రశ్నలేదు.... మనం విధి చేతుల్లో కీలుబొమ్మలమే అయినా - మన జీవితం మన చేతుల్లోనే వుంది .... హేమంత్‌గారి వల్ల వంచింప బడ్డానని నిజ మేమిటో కళ్యాణి తెలియ జెప్పిన రోజున అనుకున్నమాట యదార్థమే. అంతేకాదు ఇందాక ప్రసాద్‌గారు అన్నట్లు ఈ అవమానం భరించలేక ఆత్మహత్య చేసుకుం దామా అన్న తీవ్ర ఆలోచన తట్టింది.... కాకపోతే వివేకం ఒక అడుగు వెనక్కు వేయించింది నాచేత.... పరిస్థితులు ఏవైతేనేం మొత్తానికి నేను ప్రేమించి వంచింప బడ్డాను.... అసలు ఎందుకు జరిగింది ఇలా ? .... ఒక ధనవంతుడికి ఇల్లాలినై భోగభాగ్యాల్లో తేలిపోదామన్న అత్యాశ, వెర్రివ్యామోహం .... తెలిస్తే ఎక్కడ కాదంటారో అన్న స్వార్థంతో సర్వకాల సర్వావస్థల్లోనూ నా శ్రేయస్సునే కోరే నా తలిదండ్రుల ముందు కూడా నిజం దాచి వాళ్ళను మభ్యపరిచాను... అదే హేమంత్‌గారు నన్ను ఇష్ట పడుతున్నానని చెప్పిన రోజునే నేను మర్మం విడిచి నాతల్లిదండ్రులకు చెప్పివుంటే పరిస్థితి ఇంత వరకూ వచ్చేదా ?.... అనాడే అన్ని వివరాలు రాబట్టివుండేవారు మానాన్న. యదార్థం ఆనాడే తెలిసిపోయేది.... కానీ, నేటి అందరి ఆడపిల్లలలానే నేనూ మనసులో ఏవో శంకలు పెట్టుకొని వాళ్ళకు చెప్పలేకపోయానని.... మరోమాట.... మానాన్న నా కారణంగానే పోయారని నేను భావించుకొంటున్నాను.... ప్రస్తుతానికి ఇంటికి పెద్దదాన్ని కనుక మా కుటుంబ భారం నామీదేవుంది .... ఈ పరిస్థితి అర్థంచేసుకున్నట్లున్నాడు.... మూర్తి... పెళ్ళయ్యాక కూడా నా వుద్యోగం నేను చేసుకోవచ్చన్నాడు. నా కుటుంబానికి నేను పూర్తిగా సహాయ పడవచ్చన్నాడు.... పూర్తిగా హామీయిచ్చాడు కనుకే నేనీ వివాహానికి తలవొగ్గుతున్నాను. మావివాహానికి ఇందరు ఇన్ని విధాల ప్రయత్నించి నందుకు నాహృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతలు. " అంది.

దాంతో అందరి మనసులూ ప్రశాంతంగా మారాయి.

"నే మాట యిచ్చిన ప్రకారం నడుచుకుంటాను శారదా... కావాలంటే ఇక్కడున్న అందరిమీదా ప్రమాణం" అన్నాడు మూర్తి.

"నాకా నమ్మకం ఉందిలే మూర్తీ" అని ప్రసాద్‌వైపు తిరిగి. "ప్రసాద్ గారూ, మీరు, కళ్యాణి నాస్నేహితులుగా - మన అందరి పరిచయాలు ఇలాగే కొన సాగాలన్నది నాకోరిక.... నాకంటే కళ్యాణి ముందు వివాహం చేసుకుంటుం దనుకున్నాను.... " అంది శారద.

"మేమూ త్వరలోనే ఒకటి కాబోతున్నాం శారదగారూ." అన్నాడు ప్రసాద్.

పద్మతండ్రికి హేమంత్ జేబులోంచి తీసి డబ్బు ఇవ్వటం అక్కడ అందరూ చూశారు.

(అయిపోయింది)